

запровадження подвійного запису бухгалтерський облік став ключовим елементом фінансового контролю, аналізу та управлінських рішень.

Еволюція бухгалтерського обліку від примітивних записів до сучасних цифрових систем, відображає постійне прагнення до точності та ефективності інформації. Розвиток подвійного запису, розмежування синтетичного та аналітичного обліку, а також впровадження інформаційних технологій сприяють розвитку бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Веб-сайт НАВС. Тема 1. Історія виникнення бухгалтерського обліку. URL: https://arm.navs.edu.ua/books/sud_buh/files/Tema_1.pdf
2. Фоменко Т.С., Гачка А.М., Гацько Д.Р. Роль та функції бухгалтерського обліку в управлінні підприємством. Вісник СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ. 2021. №1. С.17-19
3. Шишкова Н. Л. Перспективи IT-модернізації бухгалтерського обліку: актуалізація теорії і практики. Економічний вісник. 2019. №3. С. 146–159
4. Пуцентайло П. Р., Довбуш А. В. Основні вектори розвитку бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. Інноваційна економіка. 2021. № 3-4 (87). С. 140-151.

УДК 657:330.322:504

Новіков В.В.,

*аспірант ф-ту ОПМ, 1 курс, спец. «Облік і оподаткування»,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
Науковий керівник – Бондар М.І. – д. е. н.,
декан факультету обліку та податкового менеджменту*

ПОТРЕБИ ІНВЕСТИТОРІВ В ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІЙ ІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Цілі сталого розвитку, також відомі як Глобальні цілі, були ухвалені Організацією Об'єднаних Націй у 2015 році як універсальний заклик до дій щодо скорочення бідності, захисту планети та забезпечення того, щоб до 2030 року усі люди жили в мирі і достатку. Цілі сталого розвитку складаються із 17 цілей, які взаємодоповнюють одна одну [1]. Сутність цілей сталого розвитку полягає в забезпеченні гармонії між економічним зростанням, соціальним прогресом і охороною довкілля. Вони поєднують у собі інтереси бізнесу, громадян та країн, в яких держави є ключовим елементом, котрі самостійно шукатимуть та розподілятимуть фінансування [2, с. 290].

Бухгалтерський облік є невід'ємною частиною соціально-економічних відносин, як наслідок розвиток людства та його глобальні цілі мають безпосередній вплив на розвиток теорії і практики бухгалтерського обліку та звітності.

Цілі сталого розвитку вже на сьогоднішній день докорінно вплинули на практику представників бухгалтерської професії, так як в 2018 році РМСЕБ видано переглянутий Міжнародний кодекс етики для професійних бухгалтерів де акцентувалась увага на незалежності аудитора (Частина 4А та 4Б) [3, с. 10].

Етична поведінка бухгалтерів в процесі здійснення практичної діяльності є важливим фактором що впливає на якість формування звітності. Бухгалтери та аудитори в своїй професійній діяльності повинні керуватися стандартами професійної етики [4].

У користувачів інформації в умовах сталого розвитку з'являються нові запити, потреби та вимоги до якості, повноти та прозорості звітності суб'єктів господарювання – не лише до фінансових показників, а й нефінансових (ESG-звітності). Так, формується запит на інформацію про соціальні та екологічні аспекти діяльності суб'єкта господарювання, що є особливо актуальним питанням для підприємств діяльність яких негативно впливає на довкілля (паливо-енергетичний комплекс, металургія і т. д.). Також, на перший план зацікавленості серед потенційних інвесторів починає виходити атмосфера зовнішнього середовища існування об'єкта інвестування (конкуренція, екологічне середовище, географічне розташування тощо).

Цілі сталого розвитку мають безпосередній вплив не тільки на бухгалтерський облік в контексті розкриття інформації про нефінансові показники у звітності, а й на аудиторську діяльність через призму вітчизняного законодавства. Так, в ЗУ "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" статтею 19 передбачено що для атестації на право зайняття аудиторською діяльністю необхідно підтвердити теоретичні знання в розрізі стандартів професійної етики та професійної незалежності. Також, статтею 8, згаданого закону передбачено, що аудитор має демонструвати етичну професійну поведінку при наданні аудиторських послуг [5].

Як результат, можна стверджувати, що в контексті інтеграції вітчизняної правової системи в законодавство Європейського Союзу, елементи міжнародного права, в т. ч. міжнародних стандартів професійної етики знаходять своє відображення у вітчизняній правовій системі, якою безпосередньо регулюється поточна професійна діяльність бухгалтерів та аудиторів. Отже, вітчизняне законодавство вже зараз частково зорієнтовано в напрямку цілей сталого розвитку.

Серед усіх цілей сталого розвитку, деякі із них, такі як: інновації та інфраструктура, якісна освіта та відповідальне споживання – безпосередньо стосуються бухгалтерської практики, в той час як інші – опосередковано.

Так, ціль "інновації та інфраструктура" стосується безпосередньо технологічного прогресу, що є особливо актуальним в процесі застосування інформаційних систем і технологій обліку, аналізу та оподаткування в умовах глобалізації економіки. Так, запровадження технології блокчейн, на думку Nugraha F. K. та Sasongko A. W, дозволить суттєво зменшити аудиторські процедури, що є особливо актуальним для професії аудитора [6, с. 90].

Ціль "відповідальне споживання" направлена на раціональне використання ресурсів, полягає в тому, що у підготовленій звітності має бути відображена інформація про ефективне використання наявних ресурсів підприємства. У бухгалтерській професії найбільш цінний ресурс – це людський ресурс та часовий інтервал, що обумовлено специфікою формування та подання фінансової та нефінансової звітності. Цілі сталого розвитку впливають на професію бухгалтера в контексті ефективності використання наявного людського ресурсу, що напряму взаємопов'язано із інноваційним розвитком,

щодо наявності відповідних програмних інструментів для формування звітності.

Окремої уваги заслуговує така ціль, як "якісна освіта", яка впливає на професію бухгалтера сьогодення під час професійної підготовки фахівців у розрізі розробки навчальних програм закладами професійно-технічної та вищої освіти при підготовці студентів за спеціальністю 071 Облік і оподаткування.

В умовах сьогодення, бухгалтерський облік як практична діяльність вже не обмежується реєстрацією первинних документів та формуванням фінансової звітності, а охоплює широкий спектр формування фінансових та нефінансових показників діяльності підприємства та їх аналізу, з метою задоволення потреб потенційних інвесторів та інших користувачів інформації. Підготовка нефінансової звітності вимагає від підприємств оновленого підходу до посадових обов'язків бухгалтерів-практиків [7, с. 259]. Так, професійна діяльність бухгалтерів сьогодення вже пов'язана із формуванням нефінансового звіту – Звіту про управління, що напряду передбачено ЗУ "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" [8]. Очікується, що в короткостроковій перспективі обсяги складання суб'єктами господарювання нефінансової звітності серед підприємств вітчизняної економіки тільки розширюватимуться за рахунок масштабування практики формування Інтегрованого звіту та Звіту зі сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Що таке Цілі сталого розвитку? United Nations Development Programme. URL : <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku/reduced-inequalities> (дата звернення 05.04.2025).
2. Пугаченко О. Б., Гредякін О. М. Цілі сталого розвитку: ретроспектива, передумови прийняття, склад і суть. *Здоров'я і суспільство в умовах війни*. Кропивницький : ЦІРОЛ, 2022. С. 290 – 295. URL: <https://is.gd/qlB89t> (дата звернення 05.04.2025).
3. Аудит в умовах сталого розвитку: сучасні виклики та перспективи [Електронний ресурс]: колект. монографія / за загальною редакцією проф. О. А. Петрик / О.А., Петрик, Н.В. Гойло, І.І. Матієнко-Зубенко, І.О. Мариніч, Ю.Б. Слободяник та ін. К. : КНЕУ, 2021. 231 с. URL : <https://is.gd/R8Rg9G> (дата звернення 05.04.2025).
4. International Ethics Standards Board for Accountants. 2022. URL: <https://ifacweb.blob.core.windows.net/publicfiles/2024-03/%D0%9C%D0%86%D0%96%D0%9D%D0%90%D0%A0%D0%9E%D0%94%D0%9D%D0%98%D0%98CC%86%20%D0%9A%D0%9E%D0%94%D0%95%D0%9A%D0%A1%20%D0%95%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%98%202022.pdf> (дата звернення 06.04.2025).
5. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. Дата оновлення 20.06.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення 06.04.2025).
6. Nugraha F. K., Sasongko A. W. The Concept of Blockchain-Based Triple Entry Accounting in Indonesia. *Wiga: Jurnal Penelitian Ilmu Ekonomi*. 2024. № 14. С. 82 – 94. URL: <https://is.gd/IFCVsV> (дата звернення 07.04.2025).
7. Панченко О. Д. Роль бухгалтера в досягненні цілей сталого розвитку. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1. С. 256-261. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1176/1129> (дата звернення 07.04.2025).
8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999. № 996-XIV. Дата оновлення 03.09.2024. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 17.04.2025).